

рівень її залучення до тулоператорської діяльності.

4. наявність і якість інфраструктурного забезпечення території (*i*), що включає заклади, що надають послуги розміщення, харчування, транспорту, зв'язку, розваг та ін.

Підсумовуючи, можемо виразити етнотуристичний потенціал території (*P*) як функцію усіх чотирьох груп показників $P = f(n, e, t, i)$.

З урахуванням того, що етнічний туризм в багатьох країнах все ще знаходиться на початковому етапі свого розвитку, оцінювання придатності окремих регіонів для розвитку цього виду туризму є актуальним завданням наукових досліджень. Аналізуючи групи показників, які характеризують рівень придатності конкретної території для розвитку етнотуризму можна охарактеризувати та спрогнозувати перспективи її ефективного використання для організації етнічних турів.

Список використаних джерел:

1. Музиченко-Козловська О.В. Економічне оцінювання туристичної привабливості території [Електронний ресурс] / О.В. Музиченко-Козловська. – Режим доступу : http://tourlib.net/books_ukr/muzychenko15.htm. – Назва з екрана.

2. Обґрунтування і розробка етнографічного туру по Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bukvar.su/fizkultura-i-sport/58372-Obosnovanie-i-razrabotka-etnograficheskogo-tura-po-Uzbekistanu.html>. – Назва з екрана.

Невесела А., студентка

ВП «МФ КНУКІМ»

м. Миколаїв

«ДОЛИНА ДИЯВОЛА»

Це одне з найкрасивіших і незвичайних місць в Україні. Актівський каньйон часто називають «Долиною Диявола». Між високих скель звивається невелика річка Мертвовод. За легендою, стародавні скіфи відправляли за її течією в останню путь своїх царів. Скелі навколо височіють на 50 метрів. Як і чому серед рівного степу виникло таке місце, абсолютно незрозуміло. Такий собі американський Гранд Каньйон в мініатюрі. Пейзажі тут неймовірно

красиві, особливо на світанку – з першими променями сонця скелі стають персиково-рожевим. Ласкаво просимо в «Долину диявола».

Це – один з найстаріших ділянок суші Євразії, сформований з вулканічних порід. Море тут висохло ще 60 мільйонів років тому. Актівський каньйон знаходиться в долині річки Мертвовод. Це притока Південного Бугу. Довжина каньйону близько п'яти кілометрів. Висота скель – до 50 метрів. У деяких місцях утворюються прямовисні кам'яні стіни. На берегах лежать величезні валуни.

Як і Мигія, Актівський каньйон і все русло річки Мертвовод входить в національний парк «Бузький Гард». Це місце називають «Долиною диявола» і «Малим Кримом» – гранітно-базальтові скелі дуже схожі на кримські.

Скелі в самому селі Актово. Це – сама популярний ділянка каньйону. Місце дуже популярне, але тут неймовірно тихо і затишно. Туристи рідко доїжджають до самого каньйону, обмежуючись тільки скелями в самому селі Актово. Далі проїхати складно, в саму долину забрідають тільки фотографи, альпіністи і любителі екотуризму.

Світанок. Сонце встає з-за посадки навпаки каньйону, тому з ранку рожеві скелі. У цих місцях проводилися багато ритуали древніх племен. У долині поховано більшість скіфських царів. За легендою, правителів відправляли в останню путь за течією Мертвоводу. Звідси і така похмура назва. Геродот називає цю річку Еksamпей, що в дослівному перекладі означає "мертва вода".

Є й інша легенда – під час одного з татарських набігів місцеві жителі зварили отруйний відвар і вилили його в річку вище за течією від табору татар. Вороги випили водиці і передохли. За ще однією версією, річка отримала назву після страшної битви запорізьких козаків з турками, після якої через тіл убитих не було видно річкової води.

Крім річки з таємничою назвою Мертвовод, у цих місць є особливий містичний орел, який створений багато років тому таємничими ритуалами давніх племен. Ще в роботах Аристотеля є згадки про те, що в Актівській долині поховано багато скіфських царів.

Каньйон вважається єдиним в Європі, який за геолого-ландшафтним показниками в точності повторює знамениті каньйони Північної Америки.

Ще сто років тому річка була судноплавною. Радянська влада вирішила облаштувати тут колгоспи – русло в багатьох місцях перегородили греблями, береги перетворили в поля. Протягом річки сповільнилося, дно замулилося, русло заросло очеретом. Кажуть, шар мулу і бруду місцями сягає п'яти метрів, подекуди річка перетворилася на болото, яке можна перейти вброд. Але в

деяких місцях ще збереглися невеликих дзюркотливі каскади і навіть водоспади.

У 1994 році в Миколаївській області був створений ландшафтний парк «Гранітно-Степове Побужжя», до складу якого також входить і Актовський каньйон.

Приємно дивує не тільки краса, а й чистота цієї місцевості.

Тут росте кілька сотень видів різних рослин. Багато з них занесені в Червону Книгу.

Носик О.Р., студентка

Науковий керівник: Гаврилова О.В.,

к.п.н., доцент, «МФ КНУКіМ»,

м. Миколаїв

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

У статті розглядається туристична індустрія, яка являє собою активно розвиваючу сферу світової економіки, що впливає на такі основні галузі, як: транспортна, сільськогосподарська, будівельна, зв'язок, виробництво товарів народного споживання. В сучасних умовах системний аналіз особливостей розвитку ринку туристичних послуг набирає особливої значущості у зв'язку з тим, що зміни зовнішніх факторів і умов під впливом навколишнього середовища поступово змінюють географію туристичних потоків. Структура туристичної галузі економіки повільно модифікується в порівнянні з тими трансформаціями, що відбуваються у внутрішніх і зовнішніх умовах, неналежним станом ринку туристичних послуг в зарубіжних туристичних центрах, які є традиційними місцями відпочинку для українських громадян.

Актуальність теми. Останніми роками і в Україні почали надавати все більше уваги розвитку туризму. Перспективи розвитку туристичного комплексу України багато в чому залежать від посилення державного регулювання